

DOPROVODNÁ INFRASTRUKTURA

26

Pro zajištění plnohodnotného používání jízdních kol v území nestačí pouze řešit infrastrukturu pro jízdu nebo parkování. Obdobně jako v případě jiných druhů dopravy i rekreace je potřebné i v případě cyklistického provozu zřízovat v terénu další doprovodné příslušenství, které uživatelům usnadní a zpříjemní používání kola, případně umožní získávat další užitečné údaje. Nejčastěji se může jednat o drobný mobiliář, odpočívky, infopanely a ližiny na schodištích, ale také automatické sčítače jízdních kol, která místem projela.

ODPOČÍVKY

U tras se zvýšeným pohybem cyklistů, ale také pěších nebo bruslařů, je žádoucí zřízovat místa, kde si lidé mohou odpočinout. Nejčastěji se jedná o lokality s rekreačním a cykloturistickým provozem. Odpočívky by měly být situovány na dobře viditelném a snadno udržovatelném místě, zejména poblíž významných rozcestí a cílů (vyhlídka, pamětihodnost) nebo v klidovém území. Základním požadavkem je možnost posezení pro více osob (lavičky) a stabilní odložení jízdního kola (stožan, plot, madlo či hrazení). Dále může být vhodné doplnit stůl pro občerstvení a odkládání věcí, zastřešení jako ochranu proti dešti a povětrnosti, infopanely, odpadkové koše, pitka atd.

Provedení by mělo být co nejvíce bezúdržbové a odolné jak proti povětrnostním vlivům, tak proti vandalismu i běžnému opotřebení. S ohledem na okolní prostor by mělo být zohledněno i tvarové a materiálové provedení: například v urbanizovaném území může být vhodnější použití kovu a betonu, zatímco v přírodním prostředí a krajinně dřevo.

26. Doprovodná infrastruktura

INFOPANELY

Infopanely a tabule mohou sloužit více uživatelům k různým účelům: pěším a cyklistům mohou usnadňovat orientaci v prostoru či po budově (např. bezbariérovou cestu nádražní budovou k nástupišti) nebo jim dodávat informace o okolí, ostatní mohou například upozorňovat na cyklistický provoz.

Orientační infopanely slouží k poskytování informací pro pěší a cyklisty o daném území a pohybu v něm. Základem bývá mapa či plán s vyznačenými trasami, dopravními uzly, restauracemi, ubytováním i turistickými cíli apod. Tyto údaje mohou být doplněny o osvětlové informace vztahující se k provozu samotnému nebo o naučné informace k dané lokalitě. Informace by měly být dobře čitelné pro uživatele různé výšky i věku. Panely by měly být umístěny na dobře viditelných místech (zejména u významných cílů, rozcestí, odpočívek a uzlů veřejné dopravy) tak, aby nikomu nepřekážely ani ve chvíli, kdy se u nich někdo s jízdním kolem zastaví.

Osvětlové infopanely dávají informaci o provozu samotném, mohou tedy mít i charakter dopravního značení. Uživatelé je budou číst často i za jízdy či chůze, čemuž by mělo odpovídat i jejich provedení s jednoduchou názornou grafikou a základními textovými informacemi. Mohou být umístěny trvale nebo jen dočasně, například v souvislosti s realizací nových opatření do doby, než si na ně uživatelé zvyknou.

AUTOMATICKÉ SČÍTAČE

Automatické sčítače cyklistického, případně veškerého bezmotorového provozu, jsou ideální pro sběr podrobných dat, která lze vyhodnocovat a následně použít například pro další zlepšování infrastruktury. Z hlediska času mohou být umístěny trvale nebo pouze dočasně (jako mobilní). Provedením mohou být využity detekční smyčky zabudované v pojižděném povrchu, pohybová čidla nad terénem apod. Informace mohou být on-line dostupné na internetu široké veřejnosti, nebo lze v místě samotném umístit infopanel s číselným vyobrazením množství uživatelů, kteří se v daném směru a čase tímto místem pohybovali (viz LEKCE 15 - Monitoring & průzkumy).

LIŽINY

Na schodištích, kde není možné zajistit jízdu na kole anebo bezbariérové vedení jízdního kola po rampě, je vhodné alespoň usnadnit možnost vedení kola po schodech pomocí ližiny – vodící lišty. Ta může být pevnou součástí schodiště nebo dodatečně montovaná, případně sklopná pro zajištění jednodušší údržby. Nejčastěji se používá pro přístup ke stanicím a terminálům veřejné dopravy nebo u nadchodů a podchodů, velmi ji ocení zejména cyklisté s těžším kolem a brašňami. Ližina z masivního kusu dřeva nezpůsobuje hluk. Širší betonovou ližinu při kraji schodiště mohou využít např. na nádraží i cestující s kufry na kolečkách.

AUTOMATIZOVANÉ ÚSCHOVNY A BOXY

Pro možnost krátkodobého a střednědobého bezpečného odložení věci (např. cyklistických brašen či přileb) je možné nabídnout samoobslužné automatizované boxy, nejčastěji v rámci terminálů veřejné dopravy, v centrech měst a u cykloturistických cílů (viz LEKCE 28 - Parkování a odstavování kol).

SAMOOSLUŽNÝ SERVIS

Pro jednoduché opravy a seřízení jízdních kol je vhodné nabídnout samoobslužný koutek se základním nářadím, které je každému volně k dispozici a proti odcizení je chráněno pomocí lanka či řetízku. Obdobně jako u čerpacích stanic může pro jízdní kola i v samotném centru městu fungovat veřejná pumpička pro nahuštění pláště. Na cyklisticky velmi frekventovaných místech je možné zřídit prodejní automat s dušemi či lepením.

OPĚRKY A MADLA

Zejména před světelně řízenými křižovatkami, kde je zpravidla nutné zastavit, mohou čekání zpříjemnit a usnadnit opěrky a madla pro ruce a nohy: po zastavení tak není nutné z kola sestupovat nebo se příliš naklánět.

ODPADKOVÉ KOŠE

Kromě běžných odpadkových košů lze jako nadstandardní službu u významných cyklotras instalovat koš ukotvený šikmo, který tak umožňuje snadné odhození odpadu přímo za jízdy.

Weby a literatura

- www.cyklodoprava.cz/infrastruktura/dalsi-kriteria-vyberu-trasy/
- Drobná infrastruktura pro cyklisty, Plzeňský kraj 2012

Návaznost na dokument „Nepopsaný list papíru“

- Opatření 3.4.1. DOPROVODNÁ INFRASTRUKTURA

Bike it, Enjoy it

Tento dokument vznikl v rámci projektu Central MeetBike, která je realizován prostřednictvím programu CentralEurope, který je spolufinancován ERDF.

Tato lecke cyklodopravy je součástí výukových materiálů Cyklistické akademie, kterou připravilo a vydalo Centrum dopravního výzkumu, v.v.i. a je k dispozici v elektronické podobě na stránkách www.cyklokonference.cz.